

Sendt pr. mail til:
mst@mst.dk
med cc til mehch@mst.dk

Vedr.: j.nr. MST-1210-00041.

KL's høringssvar til udkast til bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Hermed fremsender KL's sekretariat høringssvar til udkast til revision af spildevandsbekendtgørelsen. Der tages forbehold for en politisk behandling af høringssvaret.

Bekendtgørelsen har fortsat til formål at sikre beskyttelse af jord og grundvand ved etablering af jordvarmeanlæg.

Bekendtgørelsen indfører en anmeldeordning for ikke-industrielle og horisontale jordvarmeanlæg, der anvender godkendte køle- og korrosionsbeskyttelsesmidler, og som ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Jordvarmeanlæg omfattet af anmeldeordningen kan etableres 2 uger efter anmeldelsen, hvis kommunalbestyrelsen ikke gør indsigelse.

Ændringen er en del af det generelle arbejde med regelforenklinger mellem KL og MST. Høringen er derfor kun en teknisk høring.

Miljøstyrelsen oplyser i høringsbrevet, at de ikke i denne omgang foreslår yderligere ændringer af jordvarmebekendtgørelsen, selvom Miljøstyrelsen er bekendt med, at bekendtgørelsen kan trænge til en revidering. KL skal i den forbindelse opfordre til snarest at foretage en egentlig revidering af bekendtgørelsen.

Helhedsindtryk

KL hilser ændringsforslaget velkomment. Det er generelt en god idé med en anmeldeordning for de ukomplicerede anlæg placeret udenfor områder med drikkevandsinteresser.

Den 22. oktober 2013

Sags ID: SAG-2013-06626

Dok.ID: 1759968

BTT@kl.dk
Direkte 3370 3302
Mobil 2913 6610

Weldekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1/8

KL har dog en række bemærkninger:

- Afgrænsning. Af beskyttelseshensyn bør anmeldeordningen ikke gælde for jordvarmeanlæg, der ønskes etableret i indvindingsoplande.
- Svarfrist. En svarfrist på 14 dage er alt for kort. Anmeldeordningen ændrer ikke på kommunernes proces forud for meddelelse af tilladelse. Derfor er en frist på 14 dage helt uacceptabel ifht. at sikre en egentlig sagsbehandling.
- Øvrige bemærkninger.

Herunder uddybes bemærkningerne. Detaljerede bemærkninger er vedlagt som bilag.

Afgrænsning

Af hensyn til beskyttelsen af drikkevand lægger udkastet til bekendtgørelsen op til, at jordvarmeanlæg indenfor OSD-områder forsat skal have en tilladelse. Med samme begrundelse i hensyn til beskyttelsen af drikkevandet, bør det overvejes at udvide afgrænsningen til at omfatte OSD-områder og indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg. Dermed vil jordvarmeanlæg, der ønskes etableret i indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg, udenfor OSD-områder, tilsvarende skulle have tilladelse. I de fleste beskyttelsesmæssige sammenhænge benyttes en afgrænsning, der omfatter OSD-områder og indvindingsoplande. En ændring af afgrænsningen vil medføre en ændret økonomisk konsekvens for kommunerne, i forhold til det aftalte regelforenklingspotentiale ml. Miljøministeriet og KL. KL foreslår, at dette i givet fald håndteres ved, at der i det videre regelforenklingsarbejde tages højde for dette.

Svarfrist

En frist på 14 dage fra anmeldelsen er modtaget til at komme med indsigelser er alt for kort tid. Anmeldeordningen ændrer ikke på kommunernes proces forud for meddelelse af tilladelse. Der er stadig andre forhold, f.eks. beskyttede naturområder, om der er jordforurening på arealet, evt. fredninger, boringer/brønde på nabomatrikler mv skal belyses. Fristen bør derfor forlænges til minimum 4 uger.

Uagtet at jordvarmeanlæg skal overholde en række vilkår i jordvarmebekendtgørelsen, skal man være opmærksom på, at der kan være andre forhold der medfører tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning inden et ansøgt jordvarmeanlæg kan godkendes. Forhold som ansøger måske ikke på forhånd har undersøgt.

Eksempler på forhold som kan medføre afgørelse/vurdering efter anden lovgivning:

- Placeres anlægget indenfor fredningszonen til et beskyttet fortidsminde

- Åbeskyttelseslinje
- Beskyttede sten – og jorddiger
- Tilslutningspligt/aftagepligt til kollektiv varmforsyning
- Lokalplanmæssige bestemmelser
- Tinglyste dokumenter
- Strandbyggelinje
- Klitfredning
- §3 beskyttet natur
- Natura 2000
- Krydsning af vandløb
- Boringer – på anden ejendom end ansøgers, og vandværksboringer

En del kommuner har en høringspraksis i forbindelse med jordvarmeansøgninger, hvor alle ansøgninger som minimum sendes i høring til forsyningsgesellschaft, det lokale museum, og byggesagsafdelingen. Herudover kan andre forvaltninger, naturgasselskabet eller private varmegærker blive inddraget i høringsprocessen afhængig af de konkrete forhold fra sag til sag. Denne høringsproces er stadig relevant ved anmeldeordningen, idet en konfliktsøgning i forhold til evt. andre bindinger altid skal undersøges.

Hvis høringsfristen på 2 uger fastholdes – i modsætning til den typiske frist på 4 uger, der typisk gælder for andre anmeldeordninger - ønsker KL bekendtgørelsen sendt i økonomisk høring. Den korte frist vil medføre u hensigtsmæssige arbejdsprocesser i kommunerne og dermed en forøget merforbrug af ressourcer. Desuden er fristen ikke en del af den aftale, der er indgået ml. Miljøministeriet og KL. Såfremt fristen ændres til 4 uger, kan KL fragive kravet om at få bekendtgørelsen i økonomisk høring.

Øvrige bemærkninger

Indsigelse

Begrebet "indsigelse" skal defineres/beskrives yderligere. Det er f.eks. uklart om begrebet dækker flg. eksempel: Jordvarmeanlægget er en "anmeldesag", men det etableres på et forureningskortlagt areal. Altså skal der måske først meddeles tilladelse efter § 8 i Lov om forurennet jord inden anlægget må etableres. Skal kommunens videregivelse af denne oplysning til ansøger ske som en indsigelse?

Påklage

Eftersom der både er tale om en relativt detaljeret bekendtgørelse i forhold til afstands krav, div. tekniske specifikationer m.m. samt forholdsvis begrænsede miljømæssige risici for jord- og grundvandsforurening fra især horisontale jordvarmeanlæg, kunne det overvejes, om

kommunalbestyrelsens afgørelser ikke skal kunne påklages til en højere administrativ myndighed.

Oplysning og vejledning til ejere

En ulempe ved den foreslåede anmeldeordning er, at det forudsættes at ejeren kender bekendtgørelsens regler. Dette skyldes, at en tilladelse med vilkår er en god måde at formidle de vilkår, som ejer skal opfylde, f.eks. vilkår om egenkontrol, tæthedsprøvning, krav til sløjfning, meddelelse om sløjfning mv. En anmeldeordning bør derfor suppleres af oplysning, vejledning mm. for at sikre, at ejer kender reglerne.

Autoriseret installatør

I udkastet er der lagt op til at fortsætte med formuleringen ”en sagkyndig i jordvarmeanlæg”, hvilket ikke er defineret nærmere. Bekendtgørelsen bør ændre krav om egenkontrol til, at anlægget årligt skal efterses af en autoriseret installatør.

Det bør overvejes om der ikke bør være krav om, at anlæggene skal etableres af en sagkyndig/autoriseret/certificeret, for at sikre at anlæggene er fuldstændigt i orden fra starten. Der kunne også med fordel indføres krav om færdigmelding med underskrifter fra ejer og den sagkyndige på, at anlægget er tæthedsprøvet. Færdigmeldingen bør vedlægges tegning med endelig placering af anlægget.

Definition af industrielle anlæg

Der mangler en mere præcis definition af industrielle anlæg og der bør være en størrelsesgrænse for villaanlæg.

Afstandskrav

Når der etableres store anlæg vil der typisk være flere boringer. Det primære formål med afstandskravet er, at sikre virkningen af anlægget og det bør være op til ejeren af anlægget at sikre dette. Det kan overvejes om afstandskravet mellem boringer fra samme anlæg med samme ejer på samme matrikel kan nedsættes eller fjernes.

Ved kommende revisioner af mere teknisk karakter bør afstandskravene revurderes. F.eks. kunne det overvejes det kan være muligt at etablere vertikale anlæg tættere på andre vandforsyninganlæg end 50 m, f.eks. i forhold til meget korte boringer/brønde (< 10 m dybe) med lille indvinding (< 500 m³/år) uden krav om drikkevandskvalitet. Dette er en relevant

problemstilling i villakvarterer, hvor havevandingsboringer er tilladt.
Tilsvarende gør afstandskravet på 20 m mellem de vertikale boringer det svært at etablere mere end én boring, hvor pladsen er begrænset.

Antikorrosionsmidler

Generelt savnes en præcisering af hvilke antikorrosionsmidler der kan bruges.

Med venlig hilsen

Bjarke Tveterås Tind
Konsulent
Kontoret for Teknik og Miljø
KL

Bilag - Detaljerede bemærkninger

§ 3, stk. 2: Når man indfører begrebet "Horisontalt ikke-industrielt og industrielt jordvarmeanlæg" bør det beskrives/defineres bedre. At det ikke er omfattet af VVM-bekendtgørelsen, hjælper ikke på forståelsen af begrebet. Hvis det er indført, fordi der kan være forskel i størrelse på anlæg installeret hos private og hos industri, bør størrelsen/kemiske indhold i anlægget være afgørende og bruges i bekendtgørelsen.

§ 7, stk. 1, 3): Bør anlægget ikke også være placeret uden for indvindingsopland til alment vandforsyningsanlæg (for de tilfælde at dette ligger uden for OSD).

§ 9, stk. 1 synes overflødig, da kommunen efter stk. 2 har 2 uger fra modtagelsen af anmeldelsen til at reagere og komme med indsigelser, hvis betingelserne for at være under "anmeldeordningen" ikke er opfyldt. Det er med denne tvungne kvittering.

§ 9, stk. 3: Hvad hvis kommunens indsigelse alene går på at anmeldelsen ikke er fyldestgørende - der mangler nogle af oplysningerne til bilag 2. Så skal sagen vel ikke behandles med en tilladelse?

Hvis vi skal give tilladelse alligevel i disse områder - er det så en § 19 tiladelse og ikke en "almindelig" tilladelse efter Jordvarmebekendtgørelsen? (jf. § 9 stk. 3)

Vedr. § 10, stk. 8 om placering af jordvarmeanlæg:

I praksis bliver der også etableret brønde, hvorfra der udføres skrå borer, som først nede i dybden har en afstand på 20 meter. Det er uklart, hvordan bekendtgørelsen forholder sig til skrå borer.

§ 15, stk. 1: I glycol er det typisk antikorrosionsmidlerne og tilsætningsstofferne der kan være problematiske. En udtømmende deklaration af disse kan være svær at håndtere for både miljøsagsbehandlere som installatører. Derfor bør der være en positivliste, så man kan være sikker på, at det tilsatte ikke udgør en større risiko end nødvendigt.

§ 19: Hvordan kan det sikres, at kommunen modtager en kopi af resultatet af tæthedsprøvningen, når det ved anmeldelsessager ikke fremgår som et vilkår i tilladelsen. Det forudsætter, at ejer kender bekendtgørelsens regler.

Vedr. § 19 om genstart af et bestående anlæg: Inden et anlæg genstartes, skal ejeren af anlægget foretage en tæthedsprøvning. Resultatet skal være kommunalbestyrelsen i hænde senest 14 dage efter tæthedsprøvningen. Det

kunne yderligere overvejes, om ikke kommunalbestyrelsen skal underrettes, såfremt et anlæg tages ud af drift - evt. med en redegørelse for årsagen hertil.

Vedr. § 21 om eftersyn af anlæg: Det er uklart, hvad der i bekendtgørelsen betragtes som en "sagkyndig i jordvarmeanlæg". Dette bør forklares, så det bliver muligt for tilladelsesmyndigheden at føre tilsyn med dette krav.

§ 21, stk. 1: "Sagkyndig i jordvarmeanlæg" bør defineres i § 3.

Vedr. § 22 om anlæggets vedligeholdelsesmæssige stand:

Hvis anlægget konstateres utæt eller der er en begrundet mistanke herom, indeholder bestemmelsen en umiddelbar handlepligt for ejeren/brugeren af anlægget til straks at træffe "...egnede foranstaltninger til at bringe en evt. udstømning til ophør." Der bør i bekendtgørelsen være hjemmel for kommunalbestyrelsen til at påbyde ejeren af jordvarmeanlægget/ejendommen at foretage en inspektion af anlægget og evt. sløjfe anlægget.

Vedr. § 23 om sløjfning: Det bør overvejes, hvorvidt der skal indføres en tidsmæssig grænse for et anlægs driftsperiode, f.eks. om et anlæg skal sløjfes efter 50 eller 70 år – som man kender det fra olietanksbekendtgørelsen. Kommunalbestyrelsen bør ligeledes her have hjemmel til at påbyde ejeren at sløjfe anlægget korrekt.

Vedr. § 23, stk. 2 om sløjfning: Det er meget positivt, at der henvises til boringsbekendtgørelsen i forbindelse med sløjfning af borer. Vi foreslår, at man på samme måde henviser til boringsbekendtgørelsen i forbindelse med etablering af borer. Særligt kravene i boringsbekendtgørelsens § 9.

I § 23 i forbindelse med tømning af slangerne bør det kunne præciseres hvor affald med glycol + antikorrosionsmiddel skal anbringes som affald.

Vedr. § 26, stk. 2 om ophævelse af bekendtgørelse: Denne nye bekendtgørelse afløser bekendtgørelse (jf. note 1 i bekendtgørelsen) nr. 1019 af 25. oktober 2009. I § 26, stk. 2 anføres, at "Bekendtgørelse nr. 1203 af 20. november 2006 om jordvarmeanlæg ophæves".

Bilag 2: Det synes lidt ulogisk at der ved anmeldelse skal oplyses flere ting end ved ansøgning (bilag 1), jvf. punkterne 4 a), c), f), g), h), i), s) og t). Det er selvfølgelig for at dokumentere at anlægget teknisk overholder bekendtgørelsens krav (når nu det ikke kommer som et vilkår i en tilladelse), men oplysningerne er vel lige så relevante for de anlæg, der skal have tilladelse.

Bilag 2, punkt 4, d) Bør oplysninger om afstand til nærmeste drikkevandsboring/-brønd ikke formuleres tilsvarende punkterne a), c), f), g), h), i), s) og t), således at det ved anmeldelse er dokumenteret at afstandskravet er overholdt. Ellers kan der opstå tvivl om, om afstandskravene også gælder for "anmeldeanlæg". Bør anmelder ikke også oplyse om boringer/brønde på nabomatrikler?

Klageadgang: Hvordan sikres klageadgang jf. § 19 i MBL ved en "anmeldesag"? Er der taget stilling til, om anmeldelser ikke kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, eller går anmeldelser også ind under afgørelser, selv om der ikke udstedes en tilladelse?

Christensen, Mette Hee

Fra: Ellis Sørensen <sekretariatpost@broendborer.dk>
Sendt: 26. oktober 2013 18:02
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Christensen, Mette Hee
Emne: Høringssvar

Vedr.: j.nr. MST – 1210 – 00041, Høring af udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

Foreningen af Danske Brøndborere har gennemgået materialet og ingen kommentarer i henhold til Høringsbrevet.

Vi vil dog gerne henlede opmærksomheden på bemærkningerne i Høringsbrevet omkring afstandskravene og bruge anledningen til at meddele MST de kommentarer der er kommet til afstandskravene:

- Afstandskravet om 300 m til nærmeste boring for et alment vandforsyningsanlæg findes alt for stort, især når der ikke er mulighed for dispensation
Der ønskes en reduktion af afstandskravet, eller som minimum en mulighed for dispensation.
- Den indbyrdes afstand mellem varmeboringer i et anlæg ønskes tilsvarende reduceret.

Med venlig hilsen

Foreningen af Danske Brøndborere
Sekretariatet
Ellis Sørensen
Tlf. : +45 61 14 00 88
Email: sekretariat@broendborer.dk

Fra: Dani Mikkelsen <dmikk@frederikssund.dk>
Sendt: 23. oktober 2013 15:08
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Christensen, Mette Hee
Emne: MST-1210-00041 - Hørings svar på høring af udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Til Miljøstyrelsen

Frederikssund Kommune har med interesse gennemlæst udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg og har på den baggrund følgende kommentarer/ændringsforslag:

1. § 3 - Der skal være en klar definition af hvad et industrielt anlæg er, således der ikke er tvivl om hvornår hvilke regler gælder.
2. § 7 – for at en anmeldelse kan accepteres uden reel sagsbehandling skal der være et punkt hvor anmelder skal indsende en erklæring på tro og love om, at bekendtgørelsens afstandskrav overholdes. Anmelder skal desuden erklære, at etablering af jordvarme ikke er i modstrid med tinglysninger, lokalplaner og kommunal varmeplanlægning og den hertil tilknyttede tilslutningspligt (nogle steder aftagepligt) til naturgas og fjernvarme. Såfremt anmelder ikke forpligtiges på ovennævnte punkter skal anmeldefristen udvides fra 2 til 4 uger, så kommunen har tid til, at gennemføre denne konfliktsøgning.
 - a) Desuden finder vi det betænkeligt, at der ikke tages højde for fortidsmindebeskyttelseslinjer, sten- og jorddiger, afstand til søer, beskyttet natur og natura 2000 områder etc. i anmeldeordningen – forhold som gennemgås i forbindelse med behandling af ansøgninger om etablering af jordvarme.
 - b) Såfremt jordvarmeslanger ønskes placeret på kortlagte ejendomme skal det ikke kunne ske ved anmeldeordningen.
 - c) Det skal fremgå tydeligt, at færdigmeddelelsesreglerne, trykprøvning mv. skal overholdes selvom etablering er foretaget i forbindelse med en anmeldelse.
 - d) Det skal klart fremgå hvor anmelder kan finde de fornødne oplysninger omkring natur- og miljø interesser, lokalplaner, varmeplaner mv. Her tænkes der på Miljøportalen, PlanDK og de enkelte kommuners hjemmesider.
3. § 9 stk. 1 og stk. 2 – det fremgår ikke tydeligt hvornår de 2 uger tæller fra og det fremgår ikke tydeligt om anlægget lovliggøres såfremt kommunen ikke har ageret inden for 2 uger selvom anmeldelsen ikke overholder de i § 7 og § 8 beskrevne regler.
 - a) Hvis der i forbindelse med en byggeansøgning meddeles, at der ønskes etableret jordvarme, men reglerne i § 7 og § 8 ikke overholdes hvornår tælles de 2 uger så fra?
4. § 9, stk.2 refererer denne frist også til 2 uger efter de vilkår som kommunen kan stille i kvitteringsskrivelsen?
5. § 9 – det fremgår ikke tydeligt om et anlæg kan etableres såfremt en given frist, meddelt i medfør af § 9, stk.1, ikke overholdes af kommunen, når der i § 9, stk. 3 fremgår, at såfremt kommunen har gjort indsigelse kan jordvarmeanlægget ikke kan etableres før kommunen har meddelt en tilladelse i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 19.
6. § 10 stk. 5 – det bør præciseres, at der er tale om horisontal afstand – desuden bør det fremgå, at de beskrevne afstande ligeledes gælder for faskiner og drænrør og jordvarmeslanger således ikke må placeres ovenover disse. Dette bør indgå, da faskiner og drænrør fra tid til anden skal renses og eventuel opgravning ned til kan medføre beskadigelse af eventuelt placerede jordvarmeslanger og der derved skabes en fare for jord og grundvand.
7. § 15, stk. 1 – det bør præciseres (som det fremgår på Miljøstyrelsens hjemmeside under FAQ Industri/Jordvarmeanlæg), at Mostanol som består af en blanding af 70 % ethanol og 30% Isopropanol ligeledes kan accepteres som frostsikringsmiddel.
8. § 15, stk. 2 - bør opdateres med de antikorrosionsmidler som fremgår på Miljøstyrelsens hjemmeside under FAQ Industri/Jordvarmeanlæg. Som minimum bør der være en henvisning til den nævnte FAQ.

9. § 18 stk. 3, det bør ændres til, at der i forbindelse med færdigmelding af jordvarmeanlægget skal indsendes en plan over placering af borer og slanger til kommunalbestyrelsen. Således sikres det, at det i kommunens arkiver (blandt andet i forhold til fremtidige ejere) kan fremfindes hvor borer og slanger er placeret så der ikke uforståeligt vil ske skade på jord og grundvand.
10. §26 stk. 2 – Der ophæves en bekendtgørelse som allerede er ophævet – gældende bekendtgørelse om jordvarmeanlæg er nr. 1019 af 25. oktober 2009.
11. Bilag 1, punkt 4 c og bilag 2, punkt 4d– ”på matriklen” bør slettes således der står ”Afstand til nærmeste drikkevandsboring eller – brønd” og der således er sammenhæng med bekendtgørelsens § 10 og § 11.
12. Bilag 2 det skal konsekvent rettes i punkt 4c, 4f, 4g, 4h, 4i, 4s, 4t således oplysningerne fremstår som ”således vil det blive udført” og ikke som nu – ”sådan er det udført”, er skal således ændres til vil blive.
13. Bilag 2 – der bør være overensstemmelse med punkterne i bilag 1 og ekstra punkter bør således fremgå derefter.

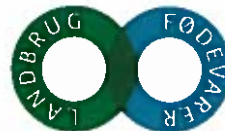
Der er mange af de forhold som vi i dag gennemtjekker (såsom lokalplaner, varmeplaner, tinglysninger, § 3 natur, natura 2000, fortidsmindebeskyttelseslinjer, sten- og jorddiger, afstandskrav til søer og diverse ledninger) i forbindelse med behandling af ansøgninger om etablering af jordvarmeanlæg som ansøgerne normalt ikke har den fornødne erfaring til selv at fremfinde. Desuden har de ikke indsigt i forholdene på naboernes ejendomme. Vi finder derfor, at de fordele der kan være ved en anmeldeordning vil ske på bekostning af de natur- og miljø interesser som normalt tilgodeses ved en koordineret sagsbehandling og intentionerne i Miljøbeskyttelseslovens § 19 overholdes.

Med venlig hilsen

Dani Mikkelsen
Civilingeniør

Plan og Miljø
Torvet 2, 3600 Frederikssund
47 35 10 00 / 47 35 23 28
dmikk@frederikssund.dk
www.frederikssund.dk

FREDERIKSSUND
KOMMUNE

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K
Att.: Mette Hee Christensen

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Sendt elektronisk til mst@mst.dk og til mehch@mst.dk

Landbrug & Fødevarer har modtaget udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg i høring, jf. henvendelse fra Miljøstyrelsen af 25. september 2013 (j.nr. MST-1210-00041)

Landbrug & Fødevarer takker for det fremsendte og har følgende bemærkninger:

Ad §3, nr. 2): Hvorledes skelnes mellem industrielle og ikke-industrielle anlæg? Det foreslås at grænsen i stedet defineres ved anlægsstørrelse, f.eks. effekt eller fyldningsvolumen, således afgørelsen beror på anlæggets faktiske størrelse.

Store landbrug med meget store stuehuse/hovedbygninger kan have et varmebehov der nærmer sig industriel karakter. Derfor foreslår vi en skelnen der hedder "erhvervsmæssig og ikke erhvervsmæssig anvendelse".

Ad § 9, stk. 1) følgende tekst foreslås udtaget af bestemmelsen: "og anføre en frist for, hvornår kommunen senest skal reagere, hvis ikke anlægget lovligt kan etableres". Den her omtalte frist ses at kunne give anledning til misforståelse, idet den resterende del af paragraffen er entydig. Hvis kommunen gør indsigelse inden 2 uger kræves en tilladelse, og hvis ikke der gøres indsigelse inden 2 uger kan anlægget etableres på grundlag af anmeldelsen.

Ad. Kap. 4 m.fl.): Det foreslås, at der anvendes et andet udtryk end "varmeslanger" idet denne benævnelse teknisk set er misvisende og ikke klart defineret. Alternativt foreslås det, at der i §3 angives, hvad der i bekendtgørelsen menes med "varmeslanger".

§11, stk. 1) Det foreslås, at den i 2. og 3. pkt. nævnte foranstaltning vedr. sikring af slanger etableret nærmere end 50m fra vandindvindingsanlæg fjernes, og erstattes af et generelt formuleret funktionskrav. Den nævnte anvisning er teknisk vanskelig at udføre i praksis, da bøsningrøret skal trækkes ind over slangekredsen, som kan have en anseelig længde. I praksis vil den eneste mulige løsning for udførelse af et bøsningrør være at bøsningrøret opskæres på langs og lægges om røret, hvorved overholdelse af §14 stk. 1 ikke er til stede. Beskrivelsen levner desuden tvivl om hvor stort et fald der er tilstrækkeligt, samt tager ikke hensyn til risikoen for, at trykket i medierøret kan føre det lækkede medie modsat faldretningen, og dermed flytte udslippet nærmere indvindingsanlægget.

§11, stk. 2) Det foreslås, at det eksemplificeres eller på anden måde synliggøres i hvilke tilfælde kommunalbestyrelsen kan stille særlige vilkår.

Ad § 12) Det foreslås, at "og anmelder" udtages af bestemmelsen og indholdet flyttes til bilag 2. Det er uklart, hvornår i forløbet det anførte skal godtgøres. Hvis det er inden etablering, vil det i en anmeldelsessituation være mere pædagogisk, hvis kravet fremgår af bilag 2, da en anmelder så alene kan følge dette bilag.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 148 milliarder kroner årligt og med 183.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

§14, stk. 4) Bestemmelsen foreslås præciseret, således det tydeligt forklare, hvad der kræves for at opnå "fuldstændig opfyldning". Den nævnte forudsætning lader sig vanskeligt kontrollere, og når boringerne udføres vil forudsætninger for temperaturer være lagt fast. Bestemmelsen er dermed reelt en fastlæggelse af returtemperaturen i vertikale anlæg på 2 °C.

§16 stk. 1, litra 2): Der foreslås, at det præciseres hvilke parametre "alarm" skal reagere på og hvordan denne vises.

§18 stk. 1) Det foreslås, at det præciseres hvad "tilgængelig for inspektion" dækker over. Formuleringen er åben for fortolkning af om der skal være inspektionsbrønd eller blot mulighed for nedgravning. Det foreslås at formuleringen ændres, således det angives tilgængelighed er givet ved mulighed for nedgravning. Der kan evt. stilles krav om at placering af samlinger på slanger markeres på et tegningssæt.

Ad § 26, stk. 2) Den her anførte bekendtgørelse er allerede ophævet den 1. november 2009. Det må være bekendtgørelse nr. 1019 af 25. oktober 2009, der ønskes ophævet.

Landbrug & Fødevarer vil gerne forbeholde sig muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, hvis vi får behov for dette.

Med venlig hilsen

Jens Astrup Madsen
Energichef

Miljø og Energi

D +45 3339 4222
M 2724 5722
E ja@if.dk

mst@mst.dk
j. nr. MST-1210-00041.

Skanderborg, den 22. oktober 2013

Høring af udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

DANVA takker for modtagelsen af høringsmaterialet og har følgende generelle bemærkninger.

Anmeldeordningen skal ikke omfatte indvindingsområder uden for OSD

Jordvarme er blevet meget populært, hvorfor kommunerne oplever et stigende administrativt pres på området. DANVA kan støtte udviklingen af jordvarmeanlæg i områder, hvor de ikke udgør en trussel mod grundvandet, og vi ser derfor positivt på indførelsen af en anmeldeordning for ikke-industrielle, horisontale jordvarmeanlæg. Det ser dog ud til, at man ved en forglemmelse har åbnet op for tilladelser efter en anmeldeordning i indvindingsområder uden for Områder med Særlige Drikkevandsinteresser (OSD). Vi opfordrer derfor til, at Miljøstyrelsen ændrer bekendtgørelsens ordlyd således, at anmeldeordningen ikke gælder i OSD-områder og indvindingsområder udenfor disse, hvilket vil være i overensstemmelse med gældende planpraksis, hvor OSD-områder og indvindingsområder udenfor disse sidestilles.

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen

Claus Vangsgård

DANVA

Dok. ansvarlig: RIS
Sekretær: ILA
Sagsnr: 2010-128
Doknr: d2013-12886-4.0
23. oktober 2013

Høring af bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Dansk Energi takker for muligheden for at afgive svar på den fremsendte høring af bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

Dansk Energi finder det grundlæggende vigtigt, at de miljømæssige konsekvenser og implikationer af at anvende jordvarmeanlæg til enhver tid tilgodeses og overholdes.

Da vi i fremtiden forventer, at der vil skulle etableres mange nye jordvarmeanlæg, er det vigtigt at bekendtgørelsen i den udstrækning det er muligt, sikrer størst mulig smidighed og effektivitet i ansøgning- og afslagsproceduren.

Det kan ske ved at ansøgning og afslag i kommunerne maksimalt tager 14 dage, og ved en generel større ensretning af ansøgning og afslagsprocedurer i kommunerne. Det kan også ske ved, at kommunerne tilvejebringer oversigter og data, for hvor der er drikkevandsområder og vandområder, som er særligt beskyttet.

I forhold til de enkelte paragraffer i bekendtgørelsen har Dansk Energi følgende bemærkninger:

§ 9. I forhold til anmeldelsen efter § 7, hvor kommunalbestyrelsen skal kvittere for modtagelsen og anføre en frist for hvornår kommunen senest skal reagere, hvis anlægget ikke lovligt kan etableres, mener Dansk Energi at fristen skal have samme tidshorisont som § 9 stk. 2. I § 9., stk. 2, kan anlægget etableres, hvis kommunalbestyrelsen ikke har gjort indsigelse inden 2 uger. Dansk Energi vil endvidere godt henlede opmærksomheden på, at de lokale museer har høringsret og en høringsfrist på 30 dage. Dette fremgår ikke af bekendtgørelsen. En mulig løsning kunne være at ansøgningen fremsendes til relevante høringspartenere samtidig.

Dansk Energi vil endvidere godt bemærke, at det i bekendtgørelsen ikke fremgår, fra hvilket tidspunkt høringsfristen for de lokale museer træder i kraft. Dette bør eksplicit fremgå af bekendtgørelsen. Den primære begrundelse er at sikre at det ikke glemmes af anmelder og kommune.

Dansk Energi mener endvidere at praksis for hvornår kommunen skal reagere, hvis anlægget ikke kan etableres jf. § 9. skal være ensartede i alle Kommuner og ikke overlades til den enkelte kommune at beslutte. Årsagen er at ensartet sagsbehandling og sagsgang generelt vil medvirke til at smidiggøre beslutningen om køb og etablering af jordvarmeanlæg.

§ 5 stk. 2 Dansk Energi mener, at bekendtgørelsen skal tilgodese smidighed i ansøgningen om etablering af jordvarmeanlæg og at bekendtgørelsen skal fastsætte, at udformningen af ansøgning på skemaer skal være ensartet og have samme udformning i alle kommuner og at der passende kunne stilles krav om anvendelse af det af Miljøstyrelsen udformede skema.

I forhold til anmelder af varmepumpen, fremgår det ikke af bekendtgørelsen, hvordan anmelder orienterer sig, og om hvorvidt der søges indenfor eller udenfor et område med særlige drikkevandsinteresser. Overser kommunen eller anmelder, at der søges inden for et drikkevandsområde, fremgår det ikke af bekendtgørelsen hvem, der har ansvaret når/hvis det opdages at anlægget er placeret forkert.

Denne udfordring kan afhjælpes ved, at der tilvejebringes oversigter og data for, hvor der er drikkevandsområder og vandområder, som er særligt beskyttet.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Richard Schalburg
Chefkonsulent

Til: Miljøstyrelsen, att. Mette Hee Christensen
Fra: Claus Ditlefsen, Thomas Vangkilde-Pedersen (GEUS) og Henrik Bjørn (VIA-UC)
Kopi til: Flemming G. Christensen, Bjørn K. Jensen
Fortroligt: Nej
GEUS-NOTAT nr.: 07-VA-2013-01

Dato: 21-10-2013
J.nr. GEUS: 020-00057
J.nr. MST-1210-00041

Emne: Bemærkninger til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

Indledning

Miljøstyrelsen (MST) har ved høring forespurgt om GEUS' bemærkninger til indholdet i en ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg. Endvidere er det aftalt telefonisk med Frank Arne Sørensen, MST, at GEUS koordinerer svarene med VIA-UC, der er den anden hoveddeltager i et igangværende forsknings- og demonstrationsprojekt om lukkede jordvarmeboringer for Energistyrelsen (EUDP).

Nærværende notat er derfor et samlet svar fra GEUS og VIA-UC, Horsens.

I følgebrevet til den nye bekendtgørelse anfører MST at revisionen primært sigter mod at indføre en anmeldeordning for horisontale anlæg beliggende uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Vi finder overordnet at dette tiltag vil kunne fremme anvendelse af jordvarme, og bifalder intentionen bag ordningen.

Endvidere anføres det at der kan være behov for at justere gældende afstandskrav, men at dette afventer supplerende undersøgelser på området. Vi mener imidlertid godt at man på det eksisterende vidensgrundlag allerede nu kan slække på kravet om, at der skal være minimum 20 m mellem jordvarmeboringer tilhørende samme anlæg, jf. nedenstående. Flere af de øvrige afstandskrav i bekendtgørelsen undersøges p.t. i igangværende EUDP-projekt om lukkede jordvarmeboringer, som forventes publiceret i løbet af foråret 2014. Da det vurderes at en justering af disse afstande vil fremme udbredelsen af jordvarmeboringer samt at det kan gøres miljømæssigt forsvarligt, anbefales det at arbejdet med justering af disse afstandskrav påbegyndes, når de samlede resultater af EUDP-projektet foreligger.

Generelle bemærkninger til den nye bekendtgørelse

Generelt bør brugen af termen "vertikalt anlæg" om boringsanlæg overvejes, da der også kan være tale om anlæg med skrå borer.

Ofte vil jordvarmeanlæg og andre tilsvarende energianlæg med stor fordel kunne benyttes i kombination med energilagring i jorden f.eks. i form af varmelagring fra rumkøling om sommeren og varmeindvinding om vinteren. Da interessen for sådanne kombinationsanlæg i forskellig udformning og med forskellige driftstemperaturer tydeligvis er stigende, er der efter vores opfattelse behov for en nærmere regulering af sådanne anlæg for både at fremme sådanne grønne løsninger og støtte den kommunale sagsbehandling på dette område.

Specifikke bemærkninger til den nye bekendtgørelse

§ 3: punkt 1) Anlæg kan også være baseret på vand, mens anlæg med direkte fordamning i jord normalt ikke etableres (det bliver typisk for dyrt i kølemiddel og for usikkert i forhold til korrosion, da det almindeligvis vil kræve metalrør i jorden).

§ 3: punkt 12) Er der byttet om på ordene "vandforsyningsanlæg" og "vandindvindingsanlæg"? I givet fald vil sætningen give mere mening.

§ 10 stk. 5: Hvor er det man ønsker at undgå kondens? Er det ikke dybest set (skadelig/frost) kuldepåvirkning af bygning og kloakrør man ønsker at undgå?

§ 10 stk. 8 Dette afstandskrav er teknisk og miljømæssigt ubegrundet. Influenradius på de udførte jordvarmeboringer, hvor der er udført temperaturmonitoring i den omgivende jord, er væsentligt mindre. Kravet på 20 m vil kunne forhindre etablering af jordvarmeanlæg med vertikale borer på mindre parceller. Endelig vil et balanceret (varme/køle) system have en fordel i at borerne påvirker hinanden. Det anbefales at kravet lempes til 10 m, og at der samtidig indføres et afstandskrav på 5 m til skel, med mindre der foreligger skriftlig tilladelse fra naboejendommens ejer.

§ 11 Det foreslås at der tilføjes Stk. x: Kommunalbestyrelsen kan lempe kravene i § 10 stk. 8, hvis der i ansøgningen foreligger beregninger, som godtgør at anlæggets ydelse ikke vil falde markant efter 10 års drift.

§13 Det forventes præciseret i kommende revision af Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af brønde og borer på land at jordvarmeboringer i lighed med øvrige A-borer skal indberettes til GEUS. Det foreslås at der skrives: §13 Borer til udføres og indberettes som A-borer jf. bek

§ 14 stk. 4: Hvis der ikke er foretaget fuldstændig opfyldning og tætning mellem varmeslanger og borehulsvæg, vil boringen ikke yde et optimalt varmeflow, og der vil endvidere kunne være risiko nedsivning af overfladevand samt for krydskontaminering mellem grundvandsmagasiner. Vi mener derfor at det bør stilles som krav, at lukkede jordvarmeboringer tættes hele vejen op, dels af hensyn til grundvandsbeskyttelsen, og dels for at optimere boringens varmeydelse. Vi indgår gerne i en nærmere formulering af et sådant krav.

§15 stk. 2 bør indeholde en positivliste over hvilke tilsætningsstoffer der må anvendes, og det bør i den forbindelse endvidere overvejes om der skal differentieres mellem hvilke væsker og tilsætningsstoffer som tillades i områder med særlige drikkevandsinteresser, og hvilke der tillades uden for disse områder.

§ 18 stk. 2: De fleste U-slanger i vertikale anlæg er svejset i bunden. Men den svejsning vil være umulig at inspicere.

§ 21: Det anbefales at betegnelsen "sagkyndig" præciseres. De dele af anlægget, som det giver mening at efterse årligt er, huskredsløb, varmepumpe og de synlige dele af jordkredsløbet. Her er det formodentlig en (autoriseret) VVS mand, der skal benyttes. Han kan sandsynligvis ikke vurdere effektiviteten, men det er vel heller ikke meningen med tilsynet/bekendtgørelsen.

§23 stk. 4. Ved sløjfning af jordvarmeboringer, bør der stilles krav om at dokumentation for sløjfningen indberettes til GEUS i henhold til Bekendtgørelse om udførelse og sløjfninger af brønde og boringer på land. Dette forventes desuden præciseret i kommende revision af boringsbekendtgørelsen.

Bilag 1 punkt 4d: Hvilke typer opereres med ?

Bilag 1 punkt 4g: Præciseres til: Antal boringer, forventet boreddybde og antal strenge i hver boring.

Bilag 1 punkt 4j: Er det diameter på slanger eller boring man ønsker oplysninger om?

Bilag 2, punkt 4c: Det er vel næppe kondens i kloakrør man ønsker at undgå, men frost?

Christensen, Mette Hee

Fra: Irene Samsøe Figen <irfi@kolding.dk>
Sendt: 22. oktober 2013 16:29
Til: Christensen, Mette Hee
Cc: Annalise Bjerring Hansen; Dariush Hakimi
Emne: Kommentarer til udkast til bekendtgørelse om jordvarme

Hej

Vi har i Kolding Kommune læst udkastet til bekendtgørelse om jordvarmeanlæg igennem og synes som udgangspunkt, at det er en god ide med en anmeldeordning. Vi har et par bemærkninger/forslag, som vi hermed sender.

§9, stk. 2:

Der er angivet en frist på 2 uger for at gøre indsigelser mod anmeldelse af et jordvarmeanlæg. Vi vil foreslå, at fristen bliver 4 uger, som i f.eks. autoværkstedsbekendtgørelsen, da det ofte kan være svært, at nå at gennemgå en anmeldelse indenfor 2 uger, hvis der f.eks. skal involveres flere fagpersoner /afdelinger, eller anmeldelsen kommer i ferietid.

§11, stk. 1:

Forslag: Kommunalbestyrelsen kan lempe kravene i § 10, stk. 2 indtil 5 meter for horisontale anlæg, hvis vandforsyningsanlægget kun forsyner den ejendom hvor jordvarmeanlægget udlægges.

Kommunalbestyrelsen kan lempe kravene i § 10, stk. 3 indtil 50 meter for vertikale anlæg, hvis vandforsyningsanlægget er et ikke alment vandforsyningsanlæg.

Dispensering fra afstandskravene kræver en konkret vurdering baseret på geologiske og hydrogeologiske forhold, som skal fremgå af tilladelsen.

Varmeslanger, som etableres ... (teksten fra udkastet fortsætter).

Begrundelse: et ikke-almment vandforsyningsanlæg vil kunne forsyne op til 9 husstande. Det er ikke sandsynligt, at behovet for vandindvinding bliver større til et sådant anlæg, med ændrede grundvandsforhold som følge, og med de sikkerhedsforanstaltninger, der skal iagttages ved anlæg indenfor afstandskravene (blandt andet dobbelt rørføring), vurderer vi, at det vil være uproblematisk at anlægge et jordvarmeanlæg indenfor afstandskravene. Det kommer jo også i hvert enkelt tilfælde an på en konkret vurdering af situationen om tilladelsen gives eller ikke gives.

Dette udspringer af konkrete sager, hvor vi måtte give afslag på blandt andet en ansøgning om vertikalt jordvarmeanlæg på grund af afstand til vandindvinding på nabogrund selvom en konkret vurdering viste, at der ikke ville være risiko for forurening af vandet selv ved udslip (grundvandsstrømning var væk fra indvindingen på nabogrunden, og selve vandindvindingen foregik fra et andet grundvandsmagasin, end der hvor borerne ville blive udført).

§26, stk. 2: Skal det ikke være bekendtgørelse nr. 1019 af 25. oktober 2009?

Bilag: Vi vil foreslå, at der indsættes et bilag med oplysningskrav til færdigmelding (tæthedsprøvning, tegning, påfyldte mængder o.a.)

Venlig hilsen

Irene Samsøe Figen
Miljøsagsbehandler

Kolding Kommune
By- og Udviklingsforvaltningen
Industri

Nytorv 11
6000 Kolding

Telefon 79 79 7 979
Direkte 79 79 7 468
EAN 5798005310464
E-mail irfi@kolding.dk

www.kolding.dk

Tænk på miljøet – er det nødvendigt at printe denne e-mail?

Miljøministeriet Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

j.nr. MST-1210-00041

Sendt til: mst@mst.dk og mehch@mst.dk

22. oktober 2013

Vedrørende høring over udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved e-mail af 25. september 2013 har Miljøstyrelsen anmodet om Datatilsynets bemærkninger til udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

CVR-nr. 11-88-37-29

Datatilsynet skal indledningsvis bemærke, at der efter udkastet til bekendtgørelsens bilag 1 og bilag 2 bl.a. vil blive behandlet personoplysninger som omfattet af persondataloven¹ § 1, stk. 1.

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Det fremgår af bilagene, at der bl.a. skal behandles identifikationsoplysninger som omfattet af persondatalovens § 6. Behandling af almindelige ikke-følsomme oplysninger, herunder f.eks. identifikationsoplysninger, kan ske i overensstemmelse med persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 1-7. Behandling kan herefter bl.a. ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, eller hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, jf. § 6, stk. 1, nr. 7.

J.nr. 2013-122-0340
Sagsbehandler
Signe Astrid Bruun
Direkte 3319 3228

Datatilsynet forudsætter, at persondataloven og regler udstedt i medfør heraf, herunder sikkerhedsbekendtgørelsen², vil blive iagttaget i forbindelse med de behandlinger af personoplysninger, der vil ske som følge af bekendtgørelsens bestemmelser.

Udkastet til bekendtgørelse giver ikke i øvrigt Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Signe Astrid Bruun

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger med senere ændringer.

² Bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.

Christensen, Mette Hee

Fra: Signe Astrid Bruun <sb@datatilsynet.dk>
Sendt: 22. oktober 2013 16:25
Til: Christensen, Mette Hee
Emne: Vedrørende bekendtgørelse om jordvarmeanlæg i høring hos Datatilsynet

Kære Mette Hee Christensen

I forbindelse med Datatilsynets afgivelse af høringssvar blev tilsynet opmærksom på, at der i udkastet til bekendtgørelse § 26, stk. 2, fremgår at bekendtgørelse nr. 1203 af 20. november 2006 ophæves. Der er formentlig den gældende bekendtgørelse nr. 1019 af 25. oktober 2009, som ønskes ophæves. Blot til orientering.

Der henvises til j.nr. MST-1210-00041.

Med venlig hilsen

Signe Astrid Bruun
Fuldmægtig, cand. jur.

Tlf.: (+45) 33 19 32 28
E-mail: sb@datatilsynet.dk

DATATILSYNET

Borgergade 28, 5. sal, 1300 København K
Tlf +45 3319 3200, Fax +45 3319 3218
E-mail: dt@datatilsynet.dk Internet www.datatilsynet.dk

Miljøstyrelsen
Miljøministeriet
Strandgade 29
1401 København K
Email: mst@mst.dk
CC: mehch@mst.dk

Høring om udkast til ny jordvarmebekendtgørelse

Vi har modtaget udkast til ny jordvarmebekendtgørelse i høring med frist for bemærkninger 23. oktober 2013.

Det fremsendte udkast giver anledning til følgende afledte kommentarer:

Som anmeldelsesproceduren er beskrevet i udkastet forudses praktiske udfordringer for realkreditinstitutternes vurderingsafdelinger i forhold til at vurdere/kontrollere om et jordvarmeanlæg i en ejendom, hvortil lån ønskes, er lovligt anmeldt og udført.

Det vil være en hjælp for vore medlemmer om en mere praktisk og sikker måde kunne etableres.

Realkreditforeningen vil gerne foreslå at kommunerne forpligtes til efter arbejdets afslutning at registrere de lovlige anlæg i BBR registeret på linje med den registrering der allerede gælder, når man får installeret f.eks. varmepumpe i en ejendom.

Den foreslåede anmelderprocedure ser umiddelbart ud til at rumme ganske mange udfordringer, men det er andre aktører formentlig nærmere til at kommentere.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen

Direkte +4533701115
tbj@realkreditforeningen.dk

22. oktober 2013

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

Journalnr. 172/09
Dok. nr. 512136-v1

Christensen, Mette Hee

Fra: Kirsten Haumann <KJHM@frederikshavn.dk>
Sendt: 22. oktober 2013 11:43
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Christensen, Mette Hee; Pauli Aebeloe; Jacob Staufeldt
Emne: Høringssvar MST-1210-00041

Høringssvar til ny bekendtgørelse om jordvarme, MST-1210-00041

Bekendtgørelsen indfører en anmeldeordning for ikke-industrielle og horisontale jordvarmeanlæg, der udelukkende anvender de i jordvarmebekendtgørelsen navngivne køle- og korrosionsbeskyttelsesmidler, og som ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser.

Frederikshavn kommune mener, at anmeldeordningen bør gælde for anlæg udenfor områder med særlige drikkevandsinteresser, OSD (udpeges i vandplanerne) **samt udenfor indvindingsoplände til almene vandværker** (administreres i kommunerne, bør fremgå af Danmarks Arealinformation) idet der i indvindingsoplandene aktuelt forefindes drikkevandsinteresser.

Med venlig hilsen
Kirsten Haumann

Miljøsagsbehandler
Center for Teknik- og Miljø

Direkte: 98 45 6360
kihm@frederikshavn.dk

FREDERIKSHAVN KOMMUNE

Frederikshavn Kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Telefon: 9845 5000
www.frederikshavn.dk

Christensen, Mette Hee

Fra: Thomas Andersen <Thomas.Andersen@svendborg.dk>
Sendt: 11. oktober 2013 12:40
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Christensen, Mette Hee; Lone Himmelstrup; Jakob Nørby; Øhavsmuseet (arkaeologi@ohavsmuseet.dk)
Emne: Høringssvar vedr. udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg
Vedhæftede filer: Høringssvar.pdf; Udkast_jordvarmebekg.pdf

Svendborg Kommune har modtaget høringsbrev og udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

Svendborg Kommune har følgende kommentarer til udkastet:

- Områder der ligger udenfor OSD men indenfor vandværkers indvindingsoplande bør også være undtaget fra anmeldeordningen, da vi har enkelte indvindingsoplande indenfor OD. Teksten i §7 bør derfor udvides til:

3) der er lokaliseret uden for områder med særlige drikkevandsinteresser og udenfor indvindingsoplande til vandværker

- 2 ugers indsigelsesfrist på anmeldelse er for kort. 4 uger foreslås. Her tænkes, at interesser der ligger uden for kommunalt regi, især museumsinteresser/arkæologiske, også bør tilgodeses. Alternativt bør anmeldelse også indgå til lokale museer, der har arkæologiske interesser.

Venlig hilsen

Thomas Andersen
Miljøtekniker

Svendborg Kommune

Svendborgvej 135
5762 Vester Skerninge

Tlf: +4530175447

Email: Thomas.Andersen@svendborg.dk

Miljøstyrelsen,
Strandgade 29
1401 København k

Solrød Strand, den 18. oktober 2013

Sendt til mail:
mst@mst.dk

Høringsvar til udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Foreningen af Vandværker i Danmark har modtaget udkast til en ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg. Bekendtgørelsen foreslår en anmeldeordning for ikke-industrielle og horisontale jordvarmeanlæg, der udelukkende anvender de i jordvarmebekendtgørelsen navngivne køle- og korrosionsbeskyttelsesmidler, og som ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser.

Foreningen af Vandværker i Danmark kan ikke støtte bekendtgørelsen, idet den efter foreningens opfattelse svækker drikkevandsbeskyttelsen for foreningens medlemmer. En lang række vandværker har indvinding og indvindingsoplande, der ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser. Såfremt der skal anlægges jordvarmeanlæg i sådanne områder, er det afgørende, at der finder en kommunal sagsbehandling sted, og at et jordvarmeanlæg alene etableres således, at der ikke er risiko for grundvand, der anvendes til drikkevand.

Det ses ikke at være indeholdt i forslaget, idet en anmeldeordning ikke inkluderer en egentlig myndighedsbehandling.

Forslaget synes derfor heller ikke at stemme overens med den drikkevandskortlægning som Naturstyrelsen pt arbejder med.

Kopi sendt til Naturstyrelsen.

Bert Soelberg
Direktør

Med venlig hilsen

Pernille Weile
Jurist

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

DI's bidrag til høring af udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

DI har modtaget materiale vedrørende ovenstående høring.

DI har ikke nogen grundlæggende bemærkninger til de emner, som bekendtgørelsen tilsigter at regulere. Imidlertid er vi ved gennemlæsning af materialet stødt på nogle formuleringer i teksten, som skaber uklarhed om det præcise indhold i bekendtgørelsen.

I § 3, punkt 2 henvises til VVM-bekendtgørelsen. Dette bør præciseres med titel, nummer og dato på bekendtgørelsen. Flere andre steder i udkastet henvises til andre bekendtgørelser, som heller ikke er angivet med præcis titel, nummer og dato, som er nødvendigt for at angive en klar reference til et defineret regelsæt.

I samme paragraf, punkt 6 skrives "..., der sendes direkte ud i systemet". Dette er ikke særlig præcist i forhold til, at paragraffen netop anvendes til at definere, hvad der er omfattet af bekendtgørelsen. Der bør indsættes en mere beskrivende tekst for, hvad *direkte* betyder, og hvad *systemet* er.

§ 4 henviser til en lov. Det bør præciseres hvilken lov (navn, nummer og dato), der er tale om. Ligeledes bør det præciseres, om det kapitel, der refereres til, findes i bemeldte lov eller i nærværende bekendtgørelse.

§ 9 bør suppleres med en tekst om hvilke kriterier, kommunen skal lægge til grund for sin vurdering af anlæggets lovlighed. Er der kun tale om forhold fra kapitel 4 i bekendtgørelsen, eller er der også tale om andre regelsæt? I stk. 2 står, at ansøger kan etablere det anmeldte anlæg, hvis kommunen ikke har reageret inden 2 uger. Der bør nok i stedet stå "10 arbejdsdage". Det bør ikke være muligt for en anmelder at udnytte, at der f.eks. omkring jul og påske er flere helligdage/fridage, hvor man ikke af priori kan forvente, at kommunens administration foretager sagsbehandling.

§ 12 henviser til, at en række ikke specificerede teknisk retningslinier er overholdt. Det bør præciseres hvilke materialestandarder, produktstandarder og lignende, som ansøger og anmelder skal forholde sig til.

I det håber jeg, at de afgivne bemærkninger kan være til nytte.

Venlig hilsen

Morten Løber
Chefkonsulent

Høringssvar vedr. udkast til bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Idet vi takker for at have modtaget udkastet til en bekendtgørelse, der skal erstatte den nuværende bekendtgørelse nr. 1019 af 25. oktober 2009, fremsender vi hermed fra GeoDrilling A/S dette høringssvar. Vi har forstået på baggrund af høringsbrevet at der med den nye bekendtgørelse indføres en anmeldepligt for horisontale jordvarmeanlæg. Idet vi i GeoDrilling A/S beskæftiger os med lodret jordvarme, kommer vores høringssvar ikke til at handle om ændringerne i forbindelse med anmeldepligten på horisontale anlæg, men om de ændringer der – på trods af vores opfordringer – ikke er blevet indarbejdet i udkastet til den nye bekendtgørelse.

Formålet for bekendtgørelsen fremgår af høringsbrevet:

"Bekendtgørelsen har fortsat til formål at beskytte jord og grundvand, og bekendtgørelsens tekniske krav er målrettet dette formål."

GeoDrilling A/S har stor forståelse for at der tages nødvendige hensyn til jord og grundvand, men hvad angår de tekniske krav til vertikale anlæg, skydes der langt over målet i forhold til hvad der er nødvendigt, for at beskytte jord og grundvand. Vi har ved flere lejligheder, siden juli måned, argumenteret for vores synspunkter over for Miljøstyrelsen, bl.a. ved en detaljeret gennemgang af "Miljøprojekt Nr. 1238 2008". Det er ikke lykket os at få Miljøstyrelsen til at modargumentere mod vores synspunkter. Vi formoder derfor at følgende skrivelse i høringsbrevet er henvendt til os:

"Miljøstyrelsen er opmærksom på, at der løbende kommer nye teknikker inden for jordvarmeområdet, herunder bl.a. nye anlægstyper, nye boringsmetoder m.v., hvilket også kan have indflydelse på, om de gældende afstandskrav fortsat er udtryk for, hvad der findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Begge forhold vil kræve, at der foretages en række undersøgelser, før Miljøstyrelsen kan foretage en vurdering og foreslå yderligere ændringer af jordvarmebekendtgørelsen."

Vi har markeret ordet "fortsat" med fed, fordi dette ord bevidner, at der hos miljøstyrelsen er en fejlagtig opfattelse af, at de nuværende afstandskrav på et tidspunkt har været et udtryk for, hvad der findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt. GeoDrilling A/S har i sine tidligere udleverede kommentarer til "Miljøprojekt Nr. 1238 2008" argumenteret for dette, men da disse kommentarer ikke har rokket ved miljøstyrelsens opfattelse, har vi i stedet været i kontakt med Bente Villumsen, der var forfatter på "Miljøprojekt Nr. 1238 2008" og vi har pr. mail d. 26. september 2013 fået lov at citere hende for følgende:

"[I forhold til de 300 meters afstand til drikkevand] er det et politisk fastsat krav, og der ligger ikke en faglig vurdering til grund for det"

Bente Villumsen forholder sig ikke til hvad afstandskravet burde være, men oplyser at 300 meter i hvert fald er rigeligt. Med citatet mener vi at have bevist, at i og med de 300 meter er politisk fastsat, så har de aldrig været et udtryk for, hvad der findes sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Det er således hverken nye anlægstyper eller nye boremetoder, der retfærdiggør en ændring af afstandskravet. Dette kan yderligere indses ved at læse § 6 i udkastet til bekendtgørelsen:

"Tilladelser, der vedrører jordvarmeanlæg med brine, skal som minimum indeholde vilkår i overensstemmelse med §§ 10-21.

Stk. 2. Tilladelser, der vedrører jordvarmeanlæg med direkte fordampning, skal som minimum indeholde vilkår i overensstemmelse med § 10, stk. 3, 4 og 8, § 12, § 13, § 16, stk. 3, § 18, stk. 3, §§ 20-22 og § 23, stk. 2-4.

Stk. 3. Denne bekendtgørelse er ikke til hinder for, at kommunalbestyrelsen efter lovens § 19 tillader andre jordvarmeanlæg end forudsat efter bekendtgørelsen, når lovens beskyttelseshensyn er tilgodeset."

Heraf fremgår det at afstandskravene (som står i § 10) gælder anlæg med brine og anlæg med direkte fordampning. I § 3 pkt. 5 defineres anlæg med brine som værende anlæg med en væske bestående af vand og frostsikringsmiddel, mens § 3 pkt. 6 definerer anlæg med direkte fordampning som værende et anlæg med et kølemiddel i stedet for brine. Disse definitioner betyder, at hvis der laves et vertikalt anlæg, hvor der er rent vand i jordvarmesonden, så vil det være muligt for kommunen efter § 6 stk. 3 at ændre afstandskravene i § 10. Det er således ikke boremetoden, men brinen/kølemidlet, der er afgørende for afstandskravet. Forskellen på selve boringens udførsel er fuldstændig den samme, om der kommer vand eller brine i en jordvarmesonde. Implicit har bekendtgørelsen derfor udelukkende til formål at beskytte undergrunden mod tilstedeværelse af brine/kølemiddel.

Når nu det er etableret at de 300 meter er politisk begrundet, og at det er brinen/kølemidlet, der er årsag til afstandskravet, giver det mening at kigge nærmere på brinen. Langt de fleste anlæg GeoDrilling laver boringer til, udføres med brine, hvorfor vi tillader os at se bort fra kølemiddel. Af de anlæg der laves med brine er en blanding af vand og IPA sprit den mest gængse i de anlæg vi har boret, hvorfor vi tillader os at se bort fra andre typer brine (som f.eks. glykol).

IPA-sprit er som der er skrevet i "Miljøprojekt Nr. 1238 2008" ethanol denatureret med isopropanol. Ethanol er ganske almindeligt alkohol, som kan findes i varierende mængder i øl, vin, cider, osv. I princippet kunne man lige så godt bruge ren ethanol som frostsikringsmiddel, men i og med det er belagt med tunge afgifter, bliver ethanolen gjort udrikkelig (den denatureres) ved at iblande typisk 10% isopropanol. Giftlinjen oplyser følgende om denatureret sprit:

"Denatureret sprit

Kaldes også: Husholdningssprit, kogesprit, karburatorsprit.

Risiko: Denatureringsmidlet tilsættes for at gøre spritten udrikkelig. Disse tilsætninger indebærer kvalme og opkastning, men ellers ingen øget risiko ved engangsindtagelse. Se etanol.

Forholdsregler: Ved indtagelse: Giv et glas væske, gerne mælk til fortynding. Tag på skadestue ved beruselsessymptomer eller ved indtagelse af mere end 1 slurk. Ved tvivl om forgiftningsrisiko kontakt Giftlinjen (Telefon 82 12 12 12) for yderligere oplysninger om risiko og behandling."

Vender vi tilbage til brinen så består den af max 35 % IPA-sprit og dermed 65 % rent vand. I en færdig blanding er mængden af isopropanol 3,5 %, ethanol 31,5 % og vand 65 %. Dvs. at hvor én slurk denatureret sprit ikke giver anledning til skadestuebesøg, så må der her være tale om tre slurke brine, for at nå samme koncentration af isopropanol og ethanol. Men inden væsken kan indtages, skal den først nå frem til en vandhane.

Når GeoDrilling laver en boring tryktester vi altid sonderne med 8 bar. Det er ca. halvdelen af hvad sonden er designet til at kunne holde til, mens det er væsentligt over det driftstryk der vil være på anlægget. Inden anlægget tilsluttes vil VVS-firmaet typisk også udføre en trykprøvning. Det første der skal forekomme, før der kan ske et udslip af brine er en utæt sonde. Eftersom sonden er trykprøvet op til 2 gange, så er den beviseligt tæt inden der fyldes brine på. I "Miljøprojekt Nr. 1238 2008" er der regnet med to af de mest sandsynlige scenarier: (1) En revne i slangerne, (2) Overgravning af slangerne. Disse to scenarier giver udslip på mellem 0,1 – 3 liter brine.

Et udslip på mellem 0,035 og 1,05 liter IPA sprit vil næppe kunne gøre nogen skade. Et større udslip i dybden sker kun hvis der kommer en revne i sonden, og jordvarmepumpen forsætter med at pumpe brinen rundt i kredsløbet. Alle jordvarmepumper er dog pr. lovkrav udstyret med trykovervågning, som gør at varmepumpen slår fra og ikke kan genstartes, i tilfælde af lækager. Om sådan en situation skrives der i miljøprojektet:

"Denne type uheld er ikke set, og det er vanskeligt at forestille sig en situation, hvor det vil ske. Scenariet medtages for at have en beregning "på den sikre side". "

Ved dette usandsynlige scenarie konstateres følgende:

"Worst case-scenariet er medtaget for god ordens skyld, men samlet set anses scenariet for at være usandsynligt. I dette scenarie fås under de mest ugunstige forhold koncentrationer op mod 30 mg/l i 50 meters afstand for de mindste vandforsyningsboringer, og 4 mg/l for de største, hvis der ikke regnes med nedbrydning. "

Vedr. fastsættelsen af grundvandskvalitetskriterier skrives der i miljøprojektet:

"Det bemærkes, at grundvandskvalitetskriterier for let nedbrydelige organiske forbindelser fastsættes ud fra, at stofferne ikke må give anledning til mikrobiologisk vækst i vandforsyningernes ledningsnet /21/. "

Kilde /21/ er i miljøprojektet opgivet som værende: "Susanne Rasmussen, By- og Landskabsstyrelsen. Personlig meddelelse 29. januar 2008." Vi har svært ved at verificere problemet med mikrobiologisk vækst, når kilden er en personlig meddelelse.

Vi tolker det dog sådan at ved det maksimale udslip, hvor der regnes uden nogen nedbrydning, ved den vandindvindingsmængde der giver den største risiko, fra den magasintykkelse, der giver den største risiko, så vil man kunne måle 30 milligram isopropanol pr. liter vand. Ifølge en artikel om isopropanol på Wikipedia (http://en.wikipedia.org/wiki/Isopropyl_alcohol) henvises der til en kilde som skriver at en voksen mand på 70 kilo risikerer forgiftning hvis der indtages 15 gram isopropanol (500 gange mere end koncentrationen). Grænseværdierne er da heller ikke fastsat ud fra et kriterie om hvad der er sundhedsskadeligt, men i stedet ud fra et kriterie om en grundvandskvalitet, der forhindrer mikrobiologisk vækst i vandværkets ledningsnet, således skrives der i miljøprojektet:

"Forskellen på de sundhedsmæssigt acceptable indhold og grundvandskriterierne er således stor – antages som nævnt et grundvandskriterium på 10 µg/l, er de sundhedsmæssigt fastsatte værdier mellem 150 og 7.500 gange højere end grundvandskriteriet. Da stofferne i øvrigt er let nedbrydelige, og der er gunstige nedbrydningsforhold i vandværksfiltre, må det antages, at frostsikringsvæsker i små mængder vil blive nedbrudt i vandbehandlingen på et almindeligt vandværk. Der er dog ikke fundet undersøgelser af dette i litteraturen, og det indgår ikke i risikovurderingen. "

Med andre ord vil et udslip under de værste tænkelige forhold aldrig være sundhedsskadeligt at drikke, og den risiko der er for mikrobiologisk vækst i ledningsnettet forsvinder via vandværkets filtre, inden vandet ledes ud i ledningsnettet, men det er ikke medtaget i risikovurderingen.

I miljøprojektet ligger der samtidig en antagelse om at jordvarmesonden, ligesom horisontale slanger, er i direkte kontakt med de omgivende jordlag. En fuldstøbning med en varmeledende bentonit vil kunne forhindre at brinen frigives direkte i et grundvandsmagasin. Bentonit anvendes f.eks. under lossepladser for at beskytte grundvandet mod nedsvivning af skadelige stoffer. Det må være rimeligt at antage at hvis brinen på noget tidspunkt trænger igennem bentonitten, så sker det i så små mængder, at den nedbrydes inden den nogensinde ville nå et vandindvindingsanlæg.

For at opsummere, så er problemstillingen ved lavere afstandskrav til drikkevandsforsyning i det mest ekstreme tilfælde, ene og alene risikoen for mikrobiologisk vækst i ledningsnettet. Det er vel at mærke en risiko, der må antages ikke at eksistere på vandværker, pga. den vandbehandling der foregår. Det vil således kun være en risiko ved enkeltindvindinger. For at skabe betingelserne for mikrobiologisk vækst i en enkeltindvinding skal følgende være opfyldt:

- Der skal være en utæt sonde
- Sonden skal have direkte kontakt med omkringliggende jordlag, dvs. ingen bentonit
- Trykovervågningen i varmepumpen skal svigte
- Hele indholdet af boringen skal løbe ud i lige præcis det maksimum 5 meter tykke magasin, som drikkevandsboringen indvinder fra
- Strømningsretningen af grundvandet skal være mod boringen
- Der bliver ikke foretaget nogen afværgeforanstaltninger
- Der sker ingen nedbrydning af stofferne

Og skulle dette absurd usandsynlige scenarie finde sted, er den eneste konsekvens, at der måske opstår betingelser for mikrobiologisk vækst i en drikkevandsboring, hvad så end det betyder. Der er med andre ord ikke behov for yderligere undersøgelser for at sænke afstandskravet til drikkevandsboringer til 50 meter generelt.

Vi anerkender at der kan være interesseorganisationer, som har et ønske om at beholde de unødigt restriktive afstandskrav, og som måske vil kræve at ovenstående argumenter efterprøves og dokumenteres i en rapport, inden afstandskravene generelt nedsættes. Det er også i vores interesse at jord og grundvand beskyttes, hvorfor vi naturligvis kun kan støtte op om, at der foretages beslutninger på et fagligt velfunderet grundlag. Med udgangspunkt i ovenstående argumentation mener vi dog ikke det er hensigtsmæssigt, at fastholde den nuværende regulering af vertikale anlæg i bekendtgørelsen.

I stedet anbefaler vi at kommunalbestyrelsen som i den tidligere bekendtgørelse (BEK nr. 1203 af 20/11/2006) § 8 stk. 2, får mulighed for at lave en individuel vurdering af afstandskravene, med hensyntagen til de specifikke forhold, derved kan det i fremtiden undgås at kommunerne er tvunget til at give afslag med følgende ordlyd:

"Jf. jordvarmebekendtgørelsens § 8 har kommunen ikke mulighed for at dispensere fra afstandskravet uanset faglig begrundelse m.v."

Ændringen vil i så fald skulle ske i følgende paragraf i det fremsendte udkast til en ny bekendtgørelse:

"§ 11. Kommunalbestyrelsen kan lempe kravene i § 10, stk. 2 og 3, indtil 5 meter for horisontale anlæg og 50 meter for vertikale anlæg, hvis vandforsyningsanlægget kun

forsyner den ejendom, hvor jordvarmeanlægget udlægges. Varmeslanger, som etableres mindre end 50 meter fra vandforsyningsanlægget, skal lægges i bøsningrør med fald væk fra vandforsyningsanlægget, så et eventuelt udslip sker mindst 50 meter fra indvindingsanlægget. Bøsningrøret skal opfylde kravene til varmeslanger i § 14, stk. 1."

Vi foreslår at ændringen medfører en ordlyd lignende følgende:

"§ 11. Kommunalbestyrelsen kan lempe kravene i § 10, hvis indretningen af anlægget sandsynliggør, at der ikke er uhensigtsmæssig øget risiko for forurening af vandindvindingsanlæg. "

Idet der nu indføres anmeldeligt på horisontale anlæg, kan det naturligvis være en risiko at lave om § 11 for både horisontale og vertikale anlæg, hvorfor ændringen også kunne være som følger:

"§ 11. Kommunalbestyrelsen kan, for horisontale anlæg, lempe kravene i § 10, stk. 2 og 3, indtil 5 meter, hvis vandforsyningsanlægget kun forsyner den ejendom, hvor jordvarmeanlægget udlægges. Varmeslanger, som etableres mindre end 50 meter fra vandforsyningsanlægget, skal lægges i bøsningrør med fald væk fra vandforsyningsanlægget, så et eventuelt udslip sker mindst 50 meter fra indvindingsanlægget. Bøsningrøret skal opfylde kravene til varmeslanger i § 14, stk. 1. For vertikale anlæg kan kommunalbestyrelsen lempe kravene i § 10, hvis indretningen af anlægget sandsynliggør, at der ikke er uhensigtsmæssig øget risiko for forurening af vandindvindingsanlæg. "

Med denne formulering bliver det muligt for kommunerne at foretage en faglig vurdering i de tilfælde hvor afstandskravene i bekendtgørelsen udgør en udfordring. Med den nuværende bekendtgørelse har vi en situation hvor nogle kommuner gerne vil fravige § 7 stk. 3 (afstand til vandindvinding) og stk. 8 (afstand mellem boringer), og andre kommuner ikke mener at kunne fravige disse bestemmelser, trods faglige argumenter. Hvis det nuværende udkast til bekendtgørelsen fastholdes risikerer vi at slutbrugere tvinges over på usikre nyudviklede metoder, der kan tillades efter § 6 stk. 3, i stedet for vertikale anlæg, der er veldokumenterede og afprøvet i stor skala i vores nabolande.

Vi foreslår samtidig at der indsættes en paragraf i den nye bekendtgørelse, som bringer bekendtgørelsen til ophør om 1-2 år, med det formål at sikre fokus på at der på dette tidspunkt skal være foretaget de nødvendige undersøgelser, som kan sikre generelle afstandskrav, der er realistiske i forhold til vertikale anlæg.

Christensen, Mette Hee

Fra: Martin Salamon <msa@fbr.dk>
Sendt: 24. oktober 2013 14:21
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Pia Saxild; Christensen, Mette Hee
Emne: Høring af udkast til ny jordvarmebekendtgørelse, j.nr. MST-1210-00041.

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til udkast til ny jordvarmebekendtgørelse.
Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte udkastet eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Martin Salamon
Chefkonsulent / Chief Counsel
Forbrugerrådet
Tlf. direkte: +45 7741 7729
Mobil: +45 4194 7905
E-mail: msa@fbr.dk

TÆNK FORBRUGERRÅDET

Danish Consumer Council
Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K, Danmark
CVR-nr. 6387 0528

Fra: Christensen, Mette Hee [<mailto:mehch@mst.dk>]

Sendt: 25. september 2013 14:08

Til: 92grp@92grp.dk; Advokatsamfundet; atvmail@atv.dk; info@alectia.com; altox@altox.dk; Arbejderbevægelsens Erhvervsråd; Åå Arbejdstilsynet; pea@at.dk; ai@asfaltindustrien.dk; info@astma-allergi.dk; jesper@aquacircle.org; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); Åå Beredskabsstyrelsen; Åå Beskæftigelsesministeriet; biodynamisk-forening@mail.tele.dk; fai@fai.dk; biogas@lf.dk; spt@spt.dk; kontakt@Bryggeriforeningen.dk; info@baeredygtigtlandbrug.dk; NST - Tværgående planlægning postkasse; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse; bat@batkartellet.dk; info@byggesoc.dk; miljoe@tmf.kk.dk; co@coindustri.dk; cowi@cowi.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; info@dakofo.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; Danmarks Landboungdom; dmu@dmusport.dk; Danmarks Naturfredningsforening; Foreningen af Vandværker i Danmark; Danmarks Rederiforening; Danmarks Sportsfiskerforbund; Åå Danmarks Statistik; info@dkvind.dk; Dansk Akvakultur; da@da.dk; post@autogenbrug.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Brancheforening; db@byplanlab.dk; au@au.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; debra@energibranchen.dk; Dansk erhverv; Dansk Fjernvarmeforening; dgc@dgc.dk; info@christmastree.dk; Dansk Kennel Klub; metal@danskmetal.dk; Dansk Miljøteknologi; dof@dof.dk; Dansk Pelsdyravlerforening; info@plantevaern.dk; renotextil@grenaas.net; Dansk Skovforening; dansk.standard@ds.dk; info@danskmodeogtextil.dk; dtl@dtl-dk.dk; mail@danskeadvokater.dk; bgi@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; info@mejeri.dk; Åå Danske Regioner; Danske Svineproducenter; dtl@dtl-dk.dk; danva@danva.dk; Åå Datatilsynet; dds@skytten.dk; bsb@lf.dk; dca@au.dk; info@ecocouncil.dk; Åå Det Økonomiske Råd; dhi@dhigroup.com; Dansk Industri - organisation for er-hvervslivet; ds@ds-net.dk; aqua@aqua.dtu.dk; info@emballageindustrien.dk; eof@eof.dk; energinet.dk@energinet.dk; Åå Energistyrelsen; ENVINA; Åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; Åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; Erhvervs- og vækstministeriet; euofins@euofins.dk; 3f@3f.dk; Ferskvandsfiskeriforeningen, Niels Barslund; Åå Finansministeriet; Forbrugerrådets Reception; Åå Forbrugerinformation; force@force.dk; fai@fai.dk; info@biokemi.org; ahd@di.dk; bestyrelsen@broendborer.dk; pc@pcdrill.dk; Foerningen Danske Kraftvarmeverker; info@zincinfo.dk; "Åå Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del"; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fm@fishmeal.dk; fp@forsikringogpension.dk; Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste; Åå Forsvarsministeriet; Åå Frederiksberg Kommune; Åå Friluftsrådet; sekretariat.fl@youseepost.dk; Åå Fødevarestyrelsen; Åå Fødevareøkonomisk Institut; info@genvindingsindustrien.dk; mail@geodrilling.dk; Ditlefsen, Claus Becher; GEUS; ga@ga.dk; info.dk@greenpeace.org; gronne.familier@mail.dk; 44gs@hk.dk; hoering@horesta.dk; Håndværksrådet; Ingeniørforeningen i Danmark; itd@itd.dk; Åå Justitsministeriet;

kalktegl@mail.dk; Åå Kirkeministeriet; kemin@kemin.dk; Kommunalteknisk Chefforening; kk@kommunekemi.dk; kfst@kfst.dk; GST - Geodatastyrelsens hovedpostkasse; info@cancer.dk; life@life.ku.dk; Åå Kulturministeriet; Claus.Meiner@RKSK.dk; Åå Kystdirektoratet; info@okf.kk.dk; Hoering@lf.dk; info@lf.dk; Landdistrikternes Fællesråd; gylleramts@gmail.com; Landsforeningen Dansk Fåreavl; Landsforeningen af danske Mælkeproducenter; lo@lo.dk; info@lif.dk; info@ref-lab.dk; MST - Kemikalier (Enhedens postkasse); MST - Jord & Affald (Enhedens postkasse); Ministeriet for by, bolig og landdistrikter; Ministeriet for Børn og undervisning; "Åå Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri"; NMKN - Natur- og Miljøklagenævnets hovedpostkasse; sekretariat@noqu.dk; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse; Naturerhvervsstyrelsen; NOAH; esben.mortensen@oilgasdenmark.dk; pd@plast.dk; Rambøll Danmark A/S; mail@realkreditforeningen.dk; RENO-SAM; ruc@ruc.dk; Åå Skatteministeriet; info@skovdyrkerne.dk; ks@smaaskov.dk; sm@sm.dk; sek@stf.dk; spt@spt.dk; Åå Statsministeriet; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; Åå Sundhedsstyrelsen; tekno@tekno.dk; info@teknologisk.dk; Åå Transportministeriet; "Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse"; Åå Udenrigsministeriet; info@uniscrap.dk; Verdensnaturfonden; vfl@vfl.dk; Økologisk Landsforening; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Emne: Høring af udkast til ny jordvarmebekendtgørelse (frist den 23. oktober 2013)

Til organisationer og myndigheder på vedhæftede høringsliste

Miljøstyrelsen sender herved udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

De foreslåede ændringer er beskrevet i høringsbrevet.

Som det fremgår af høringsbrevet, skal høringssvar sendes til mst@mst.dk med cc til mehch@mst.dk med angivelse af j.nr. MST-1210-00041. Fristen for at afgive høringssvar udløber den **23. oktober 2013**.

Med venlig hilsen

Mette Hee Christensen
AC-Fuldmægtig
Erhverv
Dir tlf.: (+45) 72 54 45 49
mehch@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strandgade 29
DK - 1401 København K
Tlf.: (+45) 72 54 40 00
www.mst.dk

Forbrugerrådet er en uafhængig medlemsorganisation, der varetager alle forbrugeres interesser. Forbrugerrådet udgiver bladene Tænk og Tænk Penge. Se mere på <http://taenk.dk>

Tilmeld dig nyhedsbrevet Forbrugernyt og modtag test, gode råd og nyheder direkte på mail. Tilmeld dig her:
<http://taenk.dk/nyhedsbrev>

Christensen, Mette Hee

Fra: lone.holmberg@3f.dk
Sendt: 23. oktober 2013 14:39
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Christensen, Mette Hee
Emne: MST-1210-00041 - Høring af udkast til ny jordvarmebekendtgørelse

3F har ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jesper Lund-Larsen
Miljø- og arbejdsmiljøpolitisk konsulent
Arbejdsmiljøpolitisk Afdeling

Tlf.: +45 88 92 10 12

Mobil: +45 21 45 74 32

E-mail: jesper.lund.larsen@3f.dk

Web: www.grønnejob.dk

P Tænk på miljøet før du printer

Christensen, Mette Hee

Fra: Tine Aabye <taa@forsikringogpension.dk>
Sendt: 9. oktober 2013 17:32
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: Christensen, Mette Hee
Emne: Høringssvar MST 1210-00041

Til Miljøministeriet

Forsikring & Pension har ingen bemærkninger til høring af udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

Med venlig hilsen
Tine Aabye

Forsikring & Pension
Skadesforsikring

Tine Aabye
Ingeniør
Tlf. direkte 41 91 91 51
taa@forsikringogpension.dk

Forsikring & Pension
Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
Fax 41 91 91 92
www.forsikringogpension.dk

Christensen, Mette Hee

Fra: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sendt: 25. september 2013 14:18
Til: Christensen, Mette Hee
Emne: SV: Høring af udkast til ny jordvarmebekendtgørelse (frist den 23. oktober 2013)

Kære Mette Hee Christensen

Under henvisning til det til DA fremsendte høringsbrev af d.d. vedrørende ovennævnte skal vi oplyse, at sagen falder uden for DA's virkefelt, og at vi under henvisning hertil ikke ønsker at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jette Lone Andersen
Chefsekretær

Fra: Christensen, Mette Hee [mailto:mehch@mst.dk]

Sendt: 25. september 2013 14:08

Til: 92grp@92grp.dk; Advokatsamfundet; atvmail@atv.dk; info@alectia.com; altox@altox.dk; Arbejderbevægelsens Erhvervsråd; åå Arbejdstilsynet; pea@at.dk; ai@asfaltindustrien.dk; info@astma-allergi.dk; jesper@aquacircle.org; MST - Pesticider og Genteknologi (enhedens postkasse); åå Beredskabsstyrelsen; åå Beskæftigelsesministeriet; biodynamisk-forening@mail.tele.dk; fai@fai.dk; biogas@lf.dk; spt@spt.dk; kontakt@Bryggeriforeningen.dk; info@baeredygtigtlandbrug.dk; NST - Tværgående planlægning postkasse; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse; bat@batkartellet.dk; info@byggesoc.dk; miljoe@tmf.kk.dk; co@coindustri.dk; cowi@cowi.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; info@dakofo.dk; Danmarks Fiskeriforening Hovedpostkasse; dif@dif.dk; post@jaegerne.dk; Danmarks Landboungdom; dmu@dmusport.dk; Danmarks Naturfredningsforening; Foreningen af Vandværker i Danmark; REDERI_NETKON; Danmarks Sportsfiskerforbund; åå Danmarks Statistik; info@dkvind.dk; Dansk Akvakultur; Dansk Arbejdsgiverforening; post@autogenbrug.dk; dbotf@mail.tele.dk; Miljøteknisk Brancheforening; db@byplanlab.dk; au@au.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; debra@energibranchen.dk; Dansk erhverv; Dansk Fjernvarmeforening; dgc@dgc.dk; info@christmastree.dk; Dansk Kennel Klub; metal@danskmatal.dk; Dansk Miljøteknologi; dof@dof.dk; Dansk Pelsdyravlerforening; info@plantevaern.dk; renotextil@grenaas.net; Dansk Skovforening; dansk.standard@ds.dk; info@danskmodeogtextil.dk; dtl@dtl-dk.dk; mail@danskeadvokater.dk; bgi@danskehavne.dk; info@danskemaritime.dk; post@dmoge.dk; info@mejeri.dk; åå Danske Regioner; Danske Svineproducenter; dtl@dtl-dk.dk; danva@danva.dk; åå Datatilsynet; dds@skytten.dk; bsb@lf.dk; dca@au.dk; info@ecocouncil.dk; åå Det Økonomiske Råd; dhi@dhigroup.com; Dansk Industri - organisation for er-hvervslivet; ds@ds-net.dk; aqua@aqua.dtu.dk; info@emballageindustrien.dk; eof@eof.dk; energinet.dk@energinet.dk; åå Energistyrelsen; ENVINA; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen; Erhvervs- og vækstministeriet; eurofins@eurofins.dk; 3f@3f.dk; Ferskvandsfiskeriforeningen, Niels Barslund; åå Finansministeriet; åå Forbrugerrådet; åå Forbrugerinformation; force@force.dk; fai@fai.dk; info@biokemi.org; ahd@di.dk; bestyrelsen@broendborer.dk; pc@pcdrill.dk; Foerningen Danske Kraftvarmeværker; info@zincinfo.dk; "åå Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del"; fri@frinet.dk; fsr@fsr.dk; fm@fishmeal.dk; fp@forsikringogpension.dk; Forsvarets Bygnings- og Etablissementstjeneste; åå Forsvarsministeriet; åå Frederiksberg Kommune; åå Friluftsrådet; sekretariat.fl@youseepost.dk; åå Fødevarestyrelsen; åå Fødevareøkonomisk Institut; info@genvindingsindustrien.dk; mail@geodrilling.dk; Ditlfsen, Claus Becher; GEUS; ga@ga.dk; info.dk@greenpeace.org; gronne.familier@mail.dk; 44gs@hk.dk; hoering@horesta.dk; Håndværksrådet; Ingeniørforeningen i Danmark; itd@itd.dk; åå Justitsministeriet; kalktegl@mail.dk; åå Kirkeministeriet; kemin@kemin.dk; Kommunalteknisk Chefforening; kk@kommunekemi.dk; kfst@kfst.dk; GST - Geodatastyrelsens hovedpostkasse; info@cancer.dk; life@life.ku.dk; åå Kulturministeriet; Claus.Meiner@RKSJ.dk; åå Kystdirektoratet; info@okf.kk.dk; Hoering@lf.dk; info@lf.dk; Landdistrikternes Fællesråd; gylleram@gmail.com; Landsforeningen Dansk Fåreavl; Landsforeningen af danske Mælkeproducenter; lo@lo.dk; info@lif.dk; info@ref-lab.dk; MST - Kemikalier (Enhedens postkasse); MST - Jord & Affald (Enhedens postkasse); Ministeriet for by, bolig og landdistrikter; Ministeriet for Børn og undervisning; "åå Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri"; NMKN - Natur- og Miljøklagenævnets hovedpostkasse; sekretariat@nogu.dk; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse; Naturerhvervsstyrelsen; NOAH; esben.mortensen@oilgasdenmark.dk; pd@plast.dk; Rambøll Danmark A/S; mail@realkreditforeningen.dk; RENO-SAM; ruc@ruc.dk; åå Skatteministeriet; info@skovdyrkerne.dk; ks@smaaskov.dk; sm@sm.dk; sek@stf.dk; spt@spt.dk; åå Statsministeriet; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse; åå Sundhedsstyrelsen; tekno@tekno.dk; info@teknologisk.dk; åå Transportministeriet; "Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse"; åå Udenrigsministeriet; info@uniscrap.dk; Verdensnaturfonden; vfl@vfl.dk;

Økologisk Landsforening; Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Emne: Høring af udkast til ny jordvarmebekendtgørelse (frist den 23. oktober 2013)

Til organisationer og myndigheder på vedhæftede høringsliste

Miljøstyrelsen sender herved udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg.

De foreslåede ændringer er beskrevet i høringsbrevet.

Som det fremgår af høringsbrevet, skal høringssvar sendes til mst@mst.dk med cc til mehch@mst.dk med angivelse af j.nr. MST-1210-00041. Fristen for at afgive høringssvar udløber den 23. oktober 2013.

Med venlig hilsen

Mette Hee Christensen
AC-Fuldmægtig
Erhverv
Dir tlf.: (+45) 72 54 45 49
mehch@mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Strandgade 29
DK - 1401 København K
Tlf.: (+45) 72 54 40 00
www.mst.dk

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 1. oktober 2013
SAGSNR.: 2013 - 2963
ID NR.: 255678

mst@mst.dk + mehch@mst.dk

Høring - over udkast til ny bekendtgørelse om jordvarmeanlæg

Ved e-mail af 25-09-2013 har Miljøstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til det fremsendte høringsmateriale.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

